

SOLAARIUMITEENUSE OHUTUSJUHISED JA SOOVITUSED TEENUSEPAKKUJALE

UV-SEADMETE ÜLDINE OHUTUS

Teenusepakkuja peab tagama, et UV-seadmed on heas töökorras. Seadme kasutamise, hoolduse ja remondivajaduse küsimustes tuleb lähtuda seadme tootja juhistest.

NB! Kasutusjuhis peab olema teenusepakkuja tegevuskohas kättesaadav. Seadme kasutusjuhendi olemasolu salongis võimaldab kasutada seadet ohutult ja sihtotstarbeliselt, tutvuda seadme paigaldamise, ühendamise ja hooldamisega seotud üksikasjadega ning tänu sellele vältida võimalikke tehnilisi probleeme ja minimeerida väärkasutamise riski.

- **UV-lambid**

UV-lampide vahetuse käigus peab lähtuma tootja soovitustest. Lambid peavad ühilduma originaallampidega. Veendumaks, et UV-seadme kiirgusintensiivsus on vastavuses piirnormiga, peab teenusepakkuja regulaarselt kontrollima kiirguse intensiivsust UV-lampides.

Teenusepakkuja tagab defektsete UV-lampide või filtrite asendamise seadme tootja poolt soovitatud sagedusega lambiga või sama tüüpi filtriga. Teenusepakkuja vastutab selle eest, et asenduslamp on tootja soovitatud lambiga samaväärne.

Kui kasutatakse lampe, mida UV-seadmete tootja ei ole konkreetselt soovitanud, tuleb müüjalt hankida lampide samaväärsust tõendav dokument.

Nõuannete järgimine aitab tagada UV-seadme kasutamise ohutuse nõutud UV-kiirguse taseme piires. Tootja poolt ette nähtust erineva kiirgusintensiivsusega UV-lambid võivad põhjustada ka akrüülklaasi enneaegset kulumist.

- **Akrüülklaas**

Teenusepakkuja peab veenduma, et lampide ja UV-seadme kasutaja vahel on füüsiline barjäär ehk UV-kiirgust läbilaskev akrüülklaas. UV-lambid ei tohi puutuda kokku kliendi nahaga. Kaitsekatted ehk akrüülklaasid peavad olema hea mehaanilise tugevusega ja valmistatud materjalist, mis UV-kiirguse toimel ei kahjustu.

See aitab ära hoida kliendi vigastused lambi juhusliku purunemise korral. Samuti kaitseb akrüülklaas põletuste eest, mis võivad tekkida liiga tihedast kokkupuutest UV-lampidega. Kui kliendi nahk puutub UV-lampidega kokku, suurenevad terviseriskid. UV-seadmed peavad olema nõuetekohaselt kaitstud, et tagada nende ohutu töö.

Teenusepakkuja peab regulaarselt kontrollima UV-seadme akrüülklaasi seisundit. Pragunenud või mõranenud akrüülklaas tuleb välja vahetada. Kriimustuste või pragude tõttu klaasil muutub UV-kiirgustihedus ja see ei vasta enam seadme tootja deklareeritud tasemetele. Akrüülklaasi kriimustustesse ja pragudesse võivad peituda ka haigustekitajad. Samuti võib tugevalt mõranenud akrüülklaas klienti vigastada.

- **Ligipääsetavus**

UV-seade peab olema mugavalt ligipääsetav. Puhas ümbrus aitab vältida komistamisohtu.

UV-SEADME PUHASTAMINE

Kõik pinnad, millega klient kokku puutub, tuleb pärast iga seansi lõppu desinfitseerida (näiteks UV-seadme pinnad ja kaitseprillid). Regulaarne puhastamine ja desinfitseerimine aitab tagada hügieeni ning seeläbi vältida nakkuste levikut.

Kasutada tuleks UV-seadme tootja soovitatud puhastus- ja desinfitseerimisvahendit. Teenusepakkuja peab veenduma, et desinfektsioonivahend on nahaga kokkupuutel ohutu ega põhjusta valgustundlikkust.

TERVISEOHUTUS

Teenusepakkuja peab tagama kliendi terviseohutuse. Teenusepakkuja peab mõistma solaariumiteenusega kaasnevaid terviseriske ja oskama klienti nõustada nii riskide, UV-seadme ohutu kasutamise reeglite kui ka riske vähendavate meetmete osas. Näiteks tuleks pikkade juustega kliente hoiatada vertikaalsetes kabiinides olevatest laeventilaatoritest tulenevate ohtude eest.

Teenusepakkuja määrab kliendile päevitusseansi kestusaja. Klient ei tohi taimerit iseseisvalt lähtestada.

Lampide vananemisest tingitud UV-kiirguse intensiivsuse vähenemise kompenseerimiseks klientide maksimaalset kokkupuuteaega ei pikendata.

Teenusepakkuja teadmised ja nõustamisoskus ning oskus määrata kliendi nahatüüp ja päevitusseansi pikkus on teenuse terviseohutuse tagamises ja kliendi rahulolu saavutamises väga olulised.

- **Kliendi esmakordne visiit**

Klienti tuleb enne esimest päevitusseansi teavitada nahatüüpidest, võimalikest vastunäidustustest, päevitusseansi pikkusest olenevalt nahatüübist ja kliendi soovil ka lampide kasutustundide arvust.

Teenusepakkuja teeb kliendi esmasel külastusel kindlaks, kas ta võtab päevitamisele vastunäidustatud ravimeid. Kahtluse korral tuleb kliendil enne päevitamist nõu pidada oma arsti või apteekriga.

Kui kliendil on olemasolevaid/varasemaid terviseprobleeme või ta on päikesevalguse suhtes eriti tundlik, peab teenusepakkuja klienti hoiatama, et enne päevitusseadmete kasutamist tuleks nõu pidada oma arstiga. Teatud tingimustel võib isegi normaalselt tundliku naha korral tekkida soovimatu nahareaktsioon. Mõningad erinevates ravimites, parfüümides, toiduainetes või kosmeetikatoodetes sisalduvad keemilised ained võivad põhjustada fotoallergilise reaktsiooni.

Esimesel visiidil selgitab teenusepakkuja kliendile ka tehnilisi üksikasju UV-seadme kasutamise kohta.

1. Seadme sisse- ja väljalülitamine.
2. Keha asendi kirjeldus.
3. UV-seadme avariiväljalülitamine. Hädaseiskamise nupp peab töötama ja teenusepakkuja on kohustatud seda regulaarselt kontrollima.

- **Infoleht**

UV-seadme lähedal peab olema infoleht, mis sisaldab terviseriskide kohta järgmist teavet:

1. Igasugune kokkupuude UV-kiirgusega on potentsiaalselt kahjulik. See võib põhjustada nahavähki ja soodustada naha vananemisprotsessi. Korduv kokkupuude suurendab nahavähi riski veelgi.
2. Suurem risk on ka heleda nahaga inimestel ja neil, kelle nahk võib kergesti saada päikesepõletuse. Inimesed, kes ei päevitu kergesti (näiteks heledanahalised, punaste või blondide juuste ja tedretähnidega täiskasvanud), ei tohiks solaariumis viibida sama kaua kui tumeda naha ja juustega täiskasvanud.

3. Nahapõletiku, lööbe või mõne muu nahahaiguse korral ei tohi solaariumit kasutada enne tervenemist või siis võib seda teha üksnes arsti soovitusel.

4. Teatud haigusseisundid, ravimid, kosmeetika ja tarbitud vedelikud suurendavad tundlikkust UV-kiirguse suhtes ja võivad põhjustada tõsiseid põletusi ning vigastusi.

Teenusepakkuja peab seda teavet kliendile enne esimese päevitamisseansi alustamist tutvustama. Kui inimene otsustab solaariumiteenust kasutada, on oluline, et ta oleks teadlik kaasnevatest ohtudest, mis võimaldab teha teadliku valiku UV-kiirgusega kokkupuute ulatuse kohta. Teenusepakkujal tuleb tagada, et klienti on teavitatud teguritest, mis võivad negatiivselt mõjutada tema taluvust ultraviolettkiirguse suhtes.

- **Pesemisvõimalus**

Kliendile peab olema tagatud pesemisvõimalus. Enne päevitusseansi alustamist tuleb nahalt eemaldada kosmeetikavahendid, deodorandid jms, kuna kosmeetikatooted võivad suurendada naha tundlikkust UV-kiirguse suhtes.

Teenusepakkuja peab andma igale külastajale ühekordseks kasutamiseks mõeldud peakatte ja salvärätid või muud vahendid, millega kosmeetika eemaldada.

- **Ventilatsioon**

Siseõhu kvaliteedi tagamiseks peab ruumis olema tõhus ja sobiv ventilatsioon. Ventilatsiooni nõutav võimsus oleneb UV-seadme tüübist ja ruumi suuruselt.

- **Kaitseprillid**

Teenusepakkuja peab tagama kliendile sobiva silmade kaitse (prillid). Kaitseprillidel peab olema täielik UV-A ja UV-B kaitse. Teenusepakkuja juhendab klienti, kuidas kasutada prille õigesti, enne kui lubab kliendi esimest korda päevitamisseansile. Teenusepakkuja kontrollib prille, et neis poleks pragusid, ning kas rihmad pole kulunud või puudu.

Silmade kaitse aitab vähendada silmade kahjustuse riski. Kui sobivaid kaitseprille ei kanta, võib tekkida lühiajaline silmade ärritus või konjunktiviit (silma sidekesta põletik) ja pikemas perspektiivis katarakt (hallkae).

- **Vanusepiirang**

Teenusepakkuja ei luba lastel (alla 18-aastastel) UV-seadmetele juurdepääsu ega nende kasutamist. Teaduskirjandus kinnitab, et nahavähi tekke risk on varases eas suurem. Solaariumi esmakordne kasutamine enne 35. eluaastat suurendab melanoomi riski 87%.

Solaariumit ümbritsev ala on tsoon, kuhu teenusepakkuja alla 18-aastaseid isikuid ei luba. Kui seade ei ole eraldatud kabiiniga (või muul viisil), loetakse kogu tuba piirangutsooniks, kuhu on alaealistel keelatud minna.

Kui UV-seade on paigaldatud näiteks spaasse või vabaajakeskusesse, on oluline tagada, et alla 18-aastased ei pääseks UV-seadmete lähedusse.

Soovitav on hoida selged juhised vanusepiirangu kohta nähtaval kohal.

- **Päevitusprotsess ja selle kombineerimine**

Teenusepakkuja nõustab klienti, et ta 24 tunni jooksul ei kombineeriks päevitamist siseruumides ja välistingimustes. Teenusepakkuja tagab, et UV-seadme tekitatud UV-kiirgusega kokkupuute aeg, intervall ning külastuste arv nädalas vastab tootja soovitudele.

Tuleb arvestada, et päevitusprotsess ei peatu solaariumist lahkudes, kuna nahas UV-kiirguse toimele käivitunud protsessid arenevad edasi. Vahetult pärast solaariumiseanssi päikese käes päevitamine tähendab, et organism saab veelgi rohkem UV-kiirgust ja nahakahjustus on veelgi suurem.

- **Rasedus**

Rasedatel tuleb solaariumiteenust vältida. Nahk on raseduse ajal tundlikum, mistõttu suureneb põletuse risk. Samuti arvatakse, et organismi hormonaalsete muutuste tõttu suureneb naha pigmentatsioonihäirete tekke risk.